

Tid til haven

Havetips uge 48

Af: Marianne Bachmann Andersen

Den første nattefrost

En opklaring mellem to frontsystemer levner plads til solens godgørende stråler og en lidt mere lys tilværelse i en ellers noget vejrtung periode. Det er stadig tid til at forkæle sanserne i haven, for når alle bladene falder til jorden, emmer det af dufte, der får tankerne i retningen af skovens bund. Tilbage står de nøgne strukturer af tykke og tynde grene på træernes stammer eller buskenes mange helt lige eller krøllede grene. Det er nu du kan høste grene fra lærken og troldhaslen til årstidens dekoration – og måske giver turen i haven med saksen ved hånden en hel del andre nydelsessværdige grenstrukturer og farver. Vinterens farver og den kommende forårs trend ligger i hvert fald tæt på naturens palette, så stilen passer helt perfekt til det moderne hjem. Tilbage står havens trofaste stedsegrønne planter. Måske er det buksbomkuglerne i krukkerne, der pryder – eller måske er det en søjleformet cypres i haven der toner frem for øjet. Er du så heldig at have de sirligt beskårne pseudo-bonsaitræer med fine pom-pom skyer, vil de for alvor dekorere din have netop nu. Har du gennem længere tid overvejet at beskære eller måske helt at fælde dine stedsegrønne planter, er denne årstid perfekt til at give denne tanke en ekstra tur i beslutningskarrusellen. Er du stadig i tvivl, kan du jo benytte behovet for afklip til, at beskære de stedsegrønne planter ekstra meget. En opstamning af en bred cypres levner et helt nyt blomsterbed nedenunder og fjerner du den nederste krans på dit fyrretræ, kommer der straks mere lys ned til de planter, som bestemt trives rigtig godt her. Taks er taknemmelig og tåler endog meget kraftig tilbageskæring, så her kan du klippe helt ind til den flotte brune bark – snart vil planten igen syne grøn.

HUSK - har du for meget klippegrønt, kan du måske bytte med naboen, som eventuelt har flotte kristtornegrene eller omvendt.

Glæd dig til de første rimfrostmorgener, hvor alt er hyldet i glasur og tager sig fotogent ud, og kommer der sne, skal du selvfølgelig passe på at de snetunge grene ikke ødelægger planterne. Rigtig god fornøjelse!

Bær i haven

Når kulden sætter ind vil fuglene søge efter føde blandt de planter, der stadig har bær og frugter. En sikker favorit er helt sikkert paradisæblerne, som både fås i sorter med røde, orangerøde og gule frugter med forskellige størrelser. Også dværgmispel står med fine skinnende røde bær og mørke stedsegrønne blade enten som bunddækkende plante i bedet eller som lille opstammet træ med let hængende vækst. Almindelig benved har ligeledes stadig næsten helt selvlysende bærkapsler hængende med skrigende orange frø i midten og blandt det hele kan man stadig gå i hindbærbedet og plukke enkelte modne efterårshindbær og på vej tilbage supplere med brombær fra de tornløse sorter. Har du husket at plante surbær (Aronia) i haven? Hvis ikke, kan du stadig nå at plante superbærbuske, som stadig på denne årstid kan levere brugbare bær til din madlavning. I det hele taget er det stadig så mildt i vejret, at du med fordel kan plante om eller plante nyt. Så tøv ikke med at lægge vejen forbi dit havecenter, der stadig hver dag sælger hækplanter, frugttræer, buske, stedsegrønne planter, stauder, roser, græsser og frugtbuske.

FACEBOOK statements eller små hurtige beskeder

Opbevaringen af æbler er vanskelig i år, for temperaturen er høj, så det er meget vigtigt at gå kasserne hyppigt i gennem for at fjerne rådne frugter.

Smid gerne halvrådne æbler under foderbrættet – især solsortene er glade for æbler

Lover meteorologerne nattefrost, skal du beskytte dine efterårskrukker med fiberdug, og har du stadig kål i haven, skal du ligeledes lægge en beskyttende fiberdyne over dem

Mangler du gode idéer til årets juleønskeseddel, så kig forbi dit havecenter og find konkrete ønsker eller ønsk dig et gavekort. Et gavekort købt på Sjælland kan sagtens bruges i et havecenter i Jylland

Sidste græsslåning er vel overstået og maskinen kan nu tømmes for olie og benzin, rengøres og knivene slibes op

Tjek havens krydderurter inden du tyer til den nemme løsning og køber en potte i dit supermarked. Smagen fra egne dyrkede krydderurter er helt anderledes

De sent modne gemmesorter af æble er ved at falde til jorden og kan enten samles op – bedst hvis der er plæne nedenunder, ellers lad dem ligge til fugle, insekter og regnorme

Er plænen meget våd, bør børnene ikke længere spille bold på den, for græsplanterne er mindre stærke på denne årstid og sammenpresset græs øger risikoen for sneskimmelangreb

Køb dit juletræ allerede nu og få glæde af det udenfor med lyskæde på helt frem til juleaften, hvor det selv samme træ kan sættes i den varme stue og pyntes

I rosenbedet blomstrer enkelte roser endnu eller igen. De er lidt forkølede at se på, men klip dem gerne ind til en buket i huset, for når blomsten visner på busken, er der stor risiko for, at svampesygdomme etablerer sig for derefter at angribe hele grenen